

#### ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ

**Рева Олексій Миколайович** — д-р техн. наук, проф., голов. н. с., ДНУ “Український інститут науково-технічної експертизи та інформації”, вул. Антоновича, 180, м. Київ, Україна, 03150; +38 (050) 109-35-25; ran54@meta.ua; ORCID: 0000-0002-5954-290X

**Камишин Володимир Вікторович** — д-р пед. наук, с. н. с., чл.-кор. НАПН України, директор, ДНУ “Український інститут науково-технічної експертизи та інформації”, вул. Антоновича, 180, м. Київ, Україна, 03150; +38 (050) 442-32-95; kvv@ukrintei.ua; ORCID: 0000-0002-8832-9470

**Борсук Сергій Павлович** — д-р техн. наук, доц., ДНУ “Український інститут науково-технічної експертизи та інформації”, вул. Антоновича, 180, м. Київ, Україна, 03150; +38 (097) 515-90-78; greyone.ff@gmail.com; ORCID: 0000-0002-7034-7857

**Яроцький Станіслав Володимирович** — нач. відділу управління та адміністрування, Національний авіаційний університет, просп. Любомира Гузара, 1, м. Київ, Україна, 03058; +38 (067) 238-31-77; stas\_gas@ua.fm; ORCID: 0000-0003-3934-4647

**Аврамчук Юлія Анатоліївна** — автор-кореспондент, канд. екон. наук, ДНУ “Український інститут науково-технічної експертизи та інформації”, вул. Антоновича, 180, м. Київ, Україна, 03150; +38 (050) 995-98-19; yulialoshakova5@gmail.com; ORCID: 0000-0003-1083-1433

#### INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

**Reva O. M.** — D. Sc. in Engineering, Professor, Chief Research Fellow, Ukrainian Institute for Scientific and Technical Expertise and Information, 180, Antonovycha Str., Kyiv, Ukraine, 03150; +38 (050) 109-35-25; ran54@meta.ua; ORCID: 0000-0002-5954-290X

**Kamyshyn V. V.** — D. Sc. in Pedagogy, Senior Research Fellow, Corresponding Member of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Director, Ukrainian Institute for Scientific and Technical Expertise and Information, 180, Antonovycha Str., Kyiv, Ukraine, 03150; +38 (050) 442-32-95; kvv@ukrintei.ua; ORCID: 0000-0002-8832-9470

**Borsuk S. P.** — D. Sc. in Engineering, Associate Professor, Ukrainian Institute for Scientific and Technical Expertise and Information, 180, Antonovycha Str., Kyiv, Ukraine, 03150; +38 (097) 515-90-78; greyone.ff@gmail.com; ORCID: 0000-0002-7034-7857

**Yarotskyi S. V.** — Head of Department of Management and Administration, National Aviation University, 1, Lyubomyr Huzar Ave, Kyiv, Ukraine, 03058; +38 (067) 238-31-77 stas\_gas@ua.fm; ORCID: 0000-0003-3934-4647

**Avramchuk Yu. A.** — Corresponding Author, PhD in Economics, Ukrainian Institute for Scientific and Technical Expertise and Information, 180, Antonovycha Str., Kyiv, Ukraine, 03150; +38 (050) 995-98-19; yulialoshakova5@gmail.com; ORCID: 0000-0003-1083-1433



<http://doi.org/10.35668/2520-6524-2024-4-09>

УДК 338.242

**В. А. ЖУКОВ**, канд. екон. наук

## ІНДЕКС GLOBAL FIREPOWER: ХИБНІСТЬ І НЕДОРЕЧНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ГЛОБАЛЬНОГО РЕЙТИНГУ ВІЙСЬКОВОЇ МОГУТНОСТІ

**Резюме.** Представлено думку автора щодо достовірності результатів вимірювання та правильності інтерпретації міжнародного індексу Global FirePower. Розглянуто доцільність використання індексу GFP як інструменту оцінки військової могутності держав і наведено аргументи щодо невідповідності висування будь-яких рекомендацій на підставі аналізу зазначеного рейтингу.

У рамках цього завдання здійснено оцінювання результатів ранжування країн за двома найбільш цитованими міжнародними індексами, які використовуються під час розрахунку рейтингу держав світу за їх рівнем військового потенціалу, а саме: глобальний індекс військової могутності та глобальний індекс мілітаризації. Додатково здійснено порівняльний аналіз ранжування країн, що входять до топ-10, а також України та деяких пострадянських країн із використанням таких міжнародних рейтингів, як індекс людського розвитку та глобальний індекс інновацій.

*Вибір для порівняння двох останніх індексів обумовлений тим, що підвищення обороноздатності держави в сучасному світі не є можливим без науково-технічного прогресу, який безпосередньо залежить від багатьох науково-технічних і соціально-економічних чинників.*

**Ключові слова:** Глобальний рейтинг військової могутності, індекс людського розвитку, глобальний індекс інновацій, глобальний індекс милітаризації, міжнародні рейтинги.

## ВСТУП

Міжнародні рейтингові оцінки стали невіддільною частиною всесвітнього інформаційного простору. Публікації тих чи інших міжнародних рейтингів викликають певний дискусійний ажіотаж серед дослідників, науковців і різних аналітиків по всьому світу, що спонукає їх здійснювати прогностичні оцінювання чи використовувати як інструментарій для оцінювання ефективності державної політики досліджуваних країн. Проте, чи будуть якісними розроблені алгоритми дій та надані рекомендації, якщо вони з самого початку ґрунтуються на підставі аналізу сумнівних рейтингів.

Питання вірогідності виміру та доцільності використання міжнародних індексів для відпрацювання фахових рекомендацій неодноразово обговорювалося в різноманітних вітчизняних і закордонних наукових публікаціях.

Так, І. А. Серова (доцентка кафедри статистики і економічного прогнозування Харківського національного економічного університету ім. Семе́на Кузне́ця, канд. екон. наук) у статті «Міжнародні індекси: питання виміру та використання» досліджує проблему коректності побудови міжнародних індексів і можливості їх використання в аналітичній практиці [1].

Тотожної думки дотримується й М. Алексинська (д-р екон. наук), яка у своїй статті зазначає, що «порівняння країн на основі міжнародних комплексних індикаторів стали надзвичайно популярними. Однак, якщо вони неякісно розраховані або неправильно інтерпретовані, то можуть призводити до помилкових рекомендацій» [2].

Аналогічного висновку дійшли науковці з Науково-дослідного центру гуманітарних проблем Збройних сил України, які піддали прискіпливому аналізу міжнародні рейтингові оцінки за напрямом визначення воєнного потенціалу та військової могутності, зокрема дослідивши практику застосування такого показника, як Глобальний рейтинг військової могутності [3].

Загалом питання коректності розрахунку міжнародних індексів і можливості їх використання для формування державної політики є досить актуальним, особливо за напрямом оцінки воєнного потенціалу та військової могутності. Існує значна кількість міжнародних індексів, які

за окремими агрегатними показниками визначають місце тієї чи іншої країни у світі.

Спираючись на здійснений аналіз опублікованих наукових праць за вказаним напрямом, можна дійти висновку, що розробники таких рейтингів надають некоректні зіставлення та відображають викривлену (спотворену) інформацію, будуючи свою методологію обчислення з використанням невірних або непідтверджених вихідних даних.

Метою цієї публікації є висвітлення проблеми щодо раціональності та якості вибору групи показників для розроблення міжнародних індексів і міжнародних рейтингових оцінок за таким важливим напрямом, як визначення воєнного потенціалу та військової могутності країн світу.

Так, уже майже 20 років поспіль, починаючи з 2006 р., американський інтернет-ресурс [www.globalfirepower.com](http://www.globalfirepower.com) публікує аналітичну інформацію щодо ранжування 145 країн світу, за так званим, Глобальним рейтингом військової могутності, а саме Global FirePower (далі — GFP). Розробники цього індексу стверджують, що GFP створено з метою продемонструвати потенційну здатність країн, що досліджуються, вести війну на суходолі, на морі й у повітрі з використанням конвенціональних (неядерних) засобів [4].

Згідно з твердженням розробників рейтингу GFP, до обраних ними найважливіших агрегатних показників під час розрахунку індексу військової могутності додані значення, що пов'язані з військовим бюджетом, трудовими і природними ресурсами, географією розташування країни та іншими чинниками, яких загалом понад 60. Водночас формула розрахунку GFP не розкрита, як і джерела отримання вихідних даних для розрахунку цього індексу.

У 2021 р. у звіті розробників рейтингу GFP було заявлено, що Україна посіла 25 місце, причому США — 1 місце, Росія — 2, Китай — 3, Індія — 4, Японія — 5, Південна Корея — 6, Велика Британія — 8, а найближчий сусід України — Польща — 23 місце.

Наступного 2022 р., за версією розробників GFP, перша п'ятірка країн у рейтингу військової могутності проранжована в такому порядку: США та Росія традиційно посіли 1 та 2 місця

відповідно, Китай — 3 місце, Індія — 4, Японія — 5 місце. У порівнянні з 2021 р. Україна трохи піднялася в рейтингу — 22 місце, зайнявши наступний щабель після Тайваню (21 місце).

Уже 2024 р., згідно з опублікованим звітом на зазначеному вище сайті, Україна ніби знов продемонструвала значне зростання в рейтингу військової могутності та посіла 18 місце, одразу після Ізраїлю, який зайняв 17 місце. Варто зауважити, що перша п'ятірка зазнала незначних змін: США — 1 місце, Росія — 2, Китай — 3, Індія — 4, Південна Корея — 5 місце. Загалом, на думку авторів Індексу GFP, за останні чотири роки (2021–2024 рр.) Україна продемонструвала стрімке зростання в рейтингу, піднявшись на сім позицій — з 25 на 18 місце (табл. 1).

Варто зазначити, що методика розрахунку індексу GFP, на відміну від такого показника, як індекс людського розвитку (ІЛР), який буде розглянуто нижче, не розкрита і має сумнівний характер.

Можна зробити припущення, що відображення стрімкого зростання військової могутності України (на сім позицій за останні п'ять років) у рейтингу GFP сталося не за рахунок врахування показників модернізації вітчизня-

ного військово-промислового комплексу, і не завдяки розвитку інноваційних технологій в оборонній сфері. Імовірно, це зростання відображено завдяки безпрецедентній військово-технічній фінансовій допомозі Україні іноземними донорами, що призвело до значного збільшення в абсолютних числах озброєння та військової техніки, а також до зростання частки війкових витрат від загального ВВП.

Це означає, що 18 місце, яке Україна посіла в Глобальному рейтингу військової могутності не є стійкою позицією та/або не відображає реальний стан речей.

Тож, якщо проаналізувати ранжування України за таким показником як ІЛР, то розрахунки аналітиків Програми розвитку ООН (ПРООН) демонструють стабільне зниження України у відповідному рейтингу, починаючи з 2019 року (табл. 2).

За весь період існування міжнародного рейтингу, розробленого під егідою ПРООН (з 1990 р.), максимальне значення інтегрального показника для України становило 0,774 і це було у 2019 році. Уже 2020 р. ІЛР України знизився до 0,762, у 2021 р. — до 0,755, а у 2022 р. — до 0,734. Тобто 2022 р. за рівнем показника ІЛР

Таблиця 1

**Витяг із загального рейтингу 145 країн за Глобальним індексом військової могутності, 2024 рік**

| Ранг GFP | Назва країни    | Величина GFP | Ранг GFP | Назва країни | Величина GFP |
|----------|-----------------|--------------|----------|--------------|--------------|
| 1        | США             | 0,0699       | 11       | Франція      | 0,1878       |
| 2        | Росія           | 0,0702       | 12       | Бразилія     | 0,1944       |
| 3        | Китай           | 0,0706       | 13       | Індонезія    | 0,2251       |
| 4        | Індія           | 0,1023       | 14       | Іран         | 0,2269       |
| 5        | Південна Корея  | 0,1416       | 15       | Єгипет       | 0,2283       |
| 6        | Велика Британія | 0,1443       | 16       | Австралія    | 0,2515       |
| 7        | Японія          | 0,1601       | 17       | Ізраїль      | 0,2596       |
| 8        | Туреччина       | 0,1697       | 18       | Україна      | 0,2598       |
| 9        | Пакистан        | 0,1711       | 19       | Німеччина    | 0,2847       |
| 10       | Італія          | 0,1863       | 20       | Іспанія      | 0,2882       |

Джерело: офіційний сайт Global FirePower [4].

Таблиця 2

**Динаміка змін значення показника індексу людського розвитку України в період 1990–2022 рр.**

| Рік | 1990  | 2000  | 2010  | 2015  | 2019  | 2020  | 2021  | 2022  |
|-----|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|
| ІЛР | 0,731 | 0,698 | 0,766 | 0,764 | 0,774 | 0,762 | 0,755 | 0,734 |

Джерело: Звіт щодо людського розвитку 2023–24 [5].

Україна практично повернулася до найменшого значення, яке займала 1991 р. (0,731) [5].

У цьому контексті постають логічне запитання. Наскільки об'єктивною є оцінка Global FirePower щодо нібито стабільного зростання військової могутності України за останні чотири-п'ять років на тлі сталого зниження ІЛР за аналогічний період? І чи можливо стверджувати, що військова міць Ізраїлю та України ідентична, якщо вони, згідно з розрахунками аналітиків GFP, у 2024 р. перебувають на сусідніх щаблях рейтингу?

Однак, навіть якщо припустити, що розрахунки показника GFP мають під собою підставу, а вихідні дані, що використовуються, не є суперечливими, не менш важливим предметом для подальшої наукової дискусії постає наступне питання: чи буде достатньо боєздатною країна за завищених військових витрат на тлі низьких загальнонаціональних соціально-економічних і науково-технічних показників?

Чи можна порівнювати реальну обороноздатність країн, що мають умовно однакову кількість озброєнь та військової техніки на тлі різних соціально-економічних показників країн, що досліджуються. Припустимо, наскільки коректно зіставляти Польщу та Україну чи США та Росію за рівнем обороноздатності без урахування таких показників, як: демографія, рівень освіти та охорони здоров'я, частка вчених та інженерів у загальній кількості зайнятих в економіці чи частка наукомісткої продукції в загальному обсязі ВВП, а також інших чинників науково-технічного розвитку.

На думку автора, цікавим прикладом для продовження дискусії в цьому напрямі є індикатор під назвою Глобальний індекс інновацій (Global Innovation Index, GII), який уперше було опубліковано представниками Всесвітньої організації інтелектуальної власності та міжнародної бізнес-школи INSEAD у 2007 році. Відтоді рейтинг GII публікують щороку.

Розробники GII заявляють, що розраховують індекс застосовуючи 81 показник із даними, які отримують від міжнародних і приватних джерел, серед яких: витрати на інновації; наявні ресурси для застосування інновацій; досягнуті практичні результати впровадження інновацій тощо [6].

Відповідно до їх звіту за 2024 р., що було опубліковано на порталі <https://www.wipo.int>, країни, які досліджуються, поділені на чотири головні групи за рівнем інноваційності їхніх економік:

- високодохідна (у цій групі до першої трійки країн входять Швейцарія, Швеція та США);
- з дохідністю вище середнього (перша трійка країн: Китай, Малайзія та Туреччина);

- з дохідністю нижче середнього (де до першої трійки країн входять Індія, В'єтнам та Філіппіни);

- з низькою дохідністю (перша трійка країн: Руанда, Того, Уганда).

Причому з загальної кількості країн, що досліджувались, яких було 133, у зведеному рейтингу країн Україна посіла 60 місце. Натомість Росія займає 59 місце, а Грузія, з набутим 57-м місцем, зовсім недалеко в рейтингу перебуває від Індонезії (54 місце) (**табл. 3**).

На прикладі цього ранжування за індикатором GII знов постає запитання: наскільки коректно були проведені розрахунки та/або інтерпретовані їх результати, якщо країни, що перебувають на близьких позиціях взагалі мають нерівнозначні показники за рівнем розміру ВВП і обсягом витрат на інновації. Суперечливість даних не пояснює навіть той факт, що автори індексу GII під час його обчислення використовують відносні величини, з-поміж яких: витрати на освіту у відсотках від ВВП, частка експорту високотехнологічної продукції в загальному обсязі експорту тощо.

Ідеться, наприклад, про країни, які отримали незначні розбіжності в розмірі індексу GII та посідають близькі сходинки в цьому рейтингу, зокрема: Грузія та Індонезія, Кіпр і Малайзія або Україна та Росія.

Не менш цікавим для нашого прискіпливого аналізу є вивчення методики розробників Глобального індексу мілітаризації (Global Militarisation Index, GMI). Фахівці Боннського міжнародного центру вивчення конфліктів (Bonn International Centre for Conflict Studies, BICC) порівнюють військові витрати країни з її ВВП та витратами на охорону здоров'я.

Під час визначення інтегрального показника враховуються такі дані:

- загальні витрати на сферу оборони;
- відсоток військових витрат від загального ВВП;
- зіставлення військових витрат із витратами на охорону здоров'я;
- співвідношення чисельності військових із загальною кількістю населення та кількістю лікарів;
- загальна кількість "важкого" озброєння та його частка з розрахунку на душу населення [7].

З огляду на вищевказане, варто поставити ще одне запитання: наскільки достовірно розраховується останній агрегатний показник у наведеному вище переліку, якщо дані про обсяги військових витрат і про кількість військової техніки, яка перебуває на озброєнні чи втрачена в результаті ведення

Таблиця 3

**Витяг із загального рейтингу 133 країн за глобальним інноваційним індексом, 2024 рік**

| GII Ранг | Країна          | Величина GII | Ранг GFP | Країна    | Величина GII |
|----------|-----------------|--------------|----------|-----------|--------------|
| 1        | Швейцарія       | 67,5         | 27       | Кіпр      | 45,1         |
| 2        | Швеція          | 64,5         | 33       | Малайзія  | 40,5         |
| 3        | США             | 62,4         | 37       | Туреччина | 39,0         |
| 4        | Сингапур        | 61,2         | 39       | Індія     | 38,3         |
| 5        | Велика Британія | 61,0         | 40       | Польща    | 37,0         |
| 6        | Південна Корея  | 60,9         | 44       | В'єтнам   | 36,2         |
| 7        | Фінляндія       | 59,4         | 48       | Румунія   | 33,4         |
| 8        | Нідерланди      | 58,8         | 53       | Філіппіни | 31,1         |
| 9        | Німеччина       | 58,1         | 54       | Індонезія | 30,6         |
| 10       | Данія           | 57,1         | 56       | Мексика   | 30,4         |
| 11       | Китай           | 56,3         | 57       | Грузія    | 30,4         |
| 12       | Франція         | 55,4         | 59       | Росія     | 29,7         |
| 13       | Японія          | 54,1         | 60       | Україна   | 29,5         |

**Джерело:** офіційний сайт Global Innovation Index [6].

бойових дій, зазвичай, є інформацією з обмеженим доступом?

Хоча самі автори цього індексу зізнаються, що не завжди спираються на достовірні та перевірені вихідні цифри [8].

На сайті BICC (<https://gmi.bicc.de/#rank@2022>) зазначено, що вихідні дані щодо розміру військових витрат беруться з бази даних Стокгольмського інституту досліджень проблем миру (SIPRI). Відомості щодо розміру ВВП — з бази даних Міжнародного валютного фонду, а розміри витрат на охорону здоров'я — з бази даних Всесвітньої організації охорони здоров'я.

Причому розробники індексу GMI зазначають, що хоча SIPRI і може вважатися надійним джерелом, але до даних щодо розміру військових витрат варто ставитися з крайньою обережністю. “Для багатьох країн, особливо тих, що розвиваються, а також в автократичних державах, ці дані є лише наближеними оцінками” [8].

Навіть представники такої поважної організації, як Центральне розвідувальне управління (ЦРУ), публікуючи щорічні звіти, що спираються на зібрані по всьому світу статистичні дані та здобуту розвідувальну інформацію, у примітках часто зазначають, що наведені дані є лише наближеними оцінками співробітників розвідувального органу. Саме так зазначено у Всесвітньому довіднику ЦРУ за 2023–2024 рр. навпроти позиції, що стосується інформації про розмір військових витрат в Україні після 2022 року [9].

Безумовно, відсоток збільшення військових витрат від загального ВВП (на який спираються розробники індексу GMI) безпосередньо корелює з показниками, що можуть також вплинути і на результати формування іншого рейтингу — військової могутності. Однак зростання військових витрат зазвичай відбувається за рахунок розширення бази оподаткування і врешті решт (у довгостроковій перспективі) невблаганно викликає уповільнення економічного зростання.

З урахуванням того, що встановлення певної частки військових витрат від загального ВВП країни — це баланс між збільшенням фінансування видатків на сферу безпеки і оборони та необхідністю секвестру витрат інших (зазвичай соціальних) статей бюджету, то абсолютно не означає, що зростання військових витрат без збільшення витрат на гуманітарну сферу призведе до зміцнення військової могутності країни загалом, особливо, якщо йдеться про країну з економікою, що розвивається. А такий нематеріальний показник могутності країни, як рівень духовних сил її громадян, взагалі на стільки абстрактний, що навряд чи комусь із науковців вдасться виокремити його найважливіші агрегатні показники.

До речі, у багатьох наукових публікаціях нашого супротивника, присвячених змісту та структурі військової могутності країни, зазначається, що “військова могутність держави — це саме сукупність матеріальних і духовних сил країни” [10].

До того ж, й у вітчизняних концептуальних документах, що присвячені питанням національної безпеки та підвищенню обороноздатності держави, згадується про взаємопов'язаність сектору безпеки і оборони з соціально-економічним рівнем розвитку країни.

“Основним стратегічним напрямом реалізації органами виконавчої влади державної політики у сфері національної безпеки і оборони є забезпечення готовності сектору безпеки і оборони, економіки та суспільства до відбиття збройної агресії проти України” [11].

І якщо певні міжнародні індекси більш-менш справляються з оцінкою матеріальних ресурсів, то яким чином оцінити показник духовних сил і визначити його складники?

## ВИСНОВКИ

У статті показано, що розрахунок будь-якого міжнародного індексу починається з вибору групи показників за певними ознаками та/або методиками з подальшим збиранням статистичної інформації по всьому світу. А якщо вже на стадії аналізу статистичної інформації відомо, що здобуті дані не є повними або є некоректними, то постає питання практичного застосування таких глобальних міжнародних рейтингів.

Також, з огляду на викладене, відпрацювання фахових рекомендацій для тієї чи іншої країни на підставі порівняння держав за міжнародним індикатором військової могутності є абсолютно неможливим та, скоріш за все, використовується виключно для маніпулювання. Як приклад, суперечливий тезис “російська армія — друга армія у світі”, який виник саме завдяки широкому поширенню в ЗМІ публікацій із посиланнями на міжнародний індекс Global FirePower та який жодним чином не обґрунтований.

Звісно, науковці, дослідники та аналітики можуть слідувати за різноманітними міжнародними рейтингами, щоб розуміти, які зміни відбуваються в тій чи іншій сфері, але питання доцільності відпрацювання будь-яких рекомендацій та формування державної політики на підставі аналізу міжнародних індексів, залишається відкритим.

## СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Sierova I. A. International Indices: Measurement and Usage Issues [Електронний ресурс] / I. A. Sierova // Проблеми економіки. — 2020. — № 2 (44). — С. 416–423. — Режим доступу: [https://www.problecon.com/export\\_pdf/problems-of-economy-2020-2\\_0-pages-416\\_423.pdf](https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2020-2_0-pages-416_423.pdf).
2. Алексинська М. Обережно, індекс! Чому міжнародні рейтинги неякісно оцінюють український ринок праці [Електронний ресурс] / М. Алексинська // Економічна політика. — 25 квітня

2016. — Режим доступу: <https://voxukraine.org/osterigaites-reityngiv-ua>.
3. Михайлов В. С. Рейтингові оцінки у військовій сфері: методологія і практика / В. С. Михайлов, В. В. Єфімова // Університетські наукові записки. — 2018. — № 67–68. — С. 381–392.
4. Global Firepower 2024. World Military Strength Rankings [Electronic resource]. — Access mode: <https://www.globalfirepower.com>.
5. Human Development Report 2023–24 [Electronic resource]. — Access mode: <https://hdr.undp.org/content/human-development-report-2023-24>.
6. Global Innovation Index 2024. Unlocking the Promise of Social Entrepreneurship [Electronic resource]. — 17-th Edition. — Access mode: [https://www.wipo.int/web-publications/global-innovation-index-2024/assets/67729/2000%20Global%20Innovation%20Index%202024\\_WEB2.pdf](https://www.wipo.int/web-publications/global-innovation-index-2024/assets/67729/2000%20Global%20Innovation%20Index%202024_WEB2.pdf).
7. Bayer M. Global Militarisation Index 2023 [Electronic resource] / M. Bayer, S. Hauk // Bonn International Centre for Conflict Studies (BICC). — 2023. — 28 p. — Access mode: [https://bicc.de/Publikationen/GMI\\_2023\\_GB\\_231204.pdf-dr2712](https://bicc.de/Publikationen/GMI_2023_GB_231204.pdf-dr2712).
8. Global Militarisation Index 2022 [Electronic resource] // BICC. — Access mode: <https://gmi.bicc.de/#rank@2022>.
9. The World Factbook 2023–24 [Electronic resource]. — Access mode: <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/ukraine/#military-and-security>.
10. Данильченко С. А. К вопросу о понятии “военная культура” [Електронний ресурс] / С. А. Данильченко, Е. С. Гришина // Военная мысль. — 2022. — № 2. — Режим доступу: <https://cyberleninka.ru/article/n/k-voprosu-o-ponyatii-voennaya-kultura/viewer>.
11. Про внутрішнє та зовнішнє становище України у сфері національної безпеки: аналітична доповідь Національного інституту стратегічних досліджень до позачергового Послання Президента України до Верховної Ради України. — Київ : НІСД, 2014. — 148 с.

## REFERENCES

1. Sierova, I. (2020). International Indices: Measurement and Usage Issues. *Problemy ekonomiky* [The Problems of Economy]. 2, 416–423. Retrieved from: [https://www.problecon.com/export\\_pdf/problems-of-economy-2020-2\\_0-pages-416\\_423.pdf](https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2020-2_0-pages-416_423.pdf).
2. Aleksynska, M. (2016). Oberezhno, indeks! Chomu mizhnarodni reitynhy neiakysno otsiniuiut ukrainskyi rynek pratsi [Be careful, Index! Why international ratings give poor assessments of the Ukrainian labor market]. *Ekonomichna polityka* [Economic Policy]. Retrieved from: <https://voxukraine.org/osterigaites-reityngiv-ua> [in Ukr.].
3. Mikhailov, V. S., & Efimova, V. V. (2018). Reıtynhovi otsinky u viıskoviı sferi: metodolohiia i praktyka [Rating assessments in the military sphere: methodology and practice]. *Universytetski naukovy zapysky* [University scientific notes]. 67–68, 381–392. [in Ukr.].
4. Global Firepower Index 2024. World Military Strength Rankings. Retrieved from: <https://www.globalfirepower.com>.
5. Human Development Report 2023-24. Retrieved from: <https://hdr.undp.org/content/human-development-report-2023-24/>.
6. Global Innovation Index 2024. *Unlocking the Promise of Social Entrepreneurship*. 17-th Edition. Retrieved from: <https://www.wipo.int/web-publications/global>

- al-innovation-index-2024/assets/67729/2000%20Global%20Innovation%20Index%202024\_WEB2.pdf.
7. Markus Bayer, M., & Hauk, S. (2023). Global Militarisation Index 2023. *BICC*. 28 p. Retrieved from: [https://bicc.de/Publikationen/GMI\\_2023\\_GB\\_231204.pdf~dr2712](https://bicc.de/Publikationen/GMI_2023_GB_231204.pdf~dr2712).
  8. Global Militarisation Index 2022. Retrieved from: <https://gmi.bicc.de/#rank@2022>.
  9. The World Factbook 2023-24. Retrieved from: <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/ukraine/#military-and-security>.
  10. Danilchenko, S. A., & Grishina, Y. S. (2022). K voprosu o ponyatii "voennaya kultura [On the concept of "military culture]. *Voennaya mysl* [Military Thought]. 2. Retrieved from: <https://cyberleninka.ru/article/n/k-voprosu-o-ponyatii-voennaya-kultura/viewer> [in Russ.].
  11. (2014). Pro vnutrishnie ta zovnishnie stanovyshche Ukrainy u sferi natsionalnoi bezpeky: Analitychna dopovid Natsionalnoho instytutu stratehichnykh doslidzhen do pozacherhovoho Poslannia Prezydenta Ukrainy do Verkhovnoi Rady Ukrainy [On the Internal and External Situation of Ukraine in the Sphere of National Security: Analytical report of the National Institute for Strategic Studies to the Extraordinary Address of the President of Ukraine to the Verkhovna Rada of Ukraine]. Kyiv, 148 p. [in Ukr.].

V. A. ZHUKOV, PhD in Economics

## GLOBAL FIREPOWER INDEX: THE FALLACY AND INAPPROPRIATENESS OF USING A GLOBAL MILITARY POWER RATING

**Abstract.** *The article presents the author's point of view on the issue of the reliability of measurement and the correctness of interpretation of the international Global FirePower (GFP) index. The expediency of using the GFP index as a tool for assessing the military power of states is questioned, and arguments are given regarding the inappropriateness of preparing any recommendations based on the analysis of this rating.*

*As part of this task, an assessment was made of the methodology for ranking countries according to the two most cited international indices used to calculate the rating of states in the world by their level of military potential, namely: the global index of military power and the global index of militarization.*

*Additionally, a comparative analysis was conducted of the ranking of countries in the top 10, as well as Ukraine and some post-Soviet countries using such international ratings as the Human Development Index and the Global Innovation Index. When choosing the last two indices for comparison, the author was guided by the postulate that increasing the defense capability of a state in the modern world is impossible without scientific and technological progress, which in turn directly depends on many scientific, technical and socio-economic factors.*

**Keywords:** *global firepower, human development index, global innovation index, global militarisation index, international ratings.*

### ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРА

**Жуков Валерій Анатолійович** — канд. екон. наук, радник, Національна Асоціація оборонної промисловості України, вул. Банкова 2, 01024, Київ, Україна; [v.zhukov@ukrdia.com.ua](mailto:v.zhukov@ukrdia.com.ua); ORCID: 0009-0003-5462-6631

### INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

**Zhukov V. A.** — PhD in Economics, Adviser, National Association of Ukrainian Defence Industries, 2, Bankova street, 01024, Kyiv, Ukraine; [v.zhukov@ukrdia.com.ua](mailto:v.zhukov@ukrdia.com.ua); ORCID: 0009-0003-5462-6631

